

Wárágà Pólò dré tísile Tímòtéyò dré dhi ni rì

© 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Licence - Creative Commons CC:BY-NC-ND

Wárágà Pólò dré tísile Tímòtéyò dré dhì ni rì

Wárágà kònìdhì ni tà àndu ngìle drìdrì dhì

Kònìdhì wárágà Pólò dré tísile Tímòtéyò dré dhì ni rì 'i. Wárágà kònìdhì léna dhì, Pólò adrè Tímòtéyò, áyi àzíàmu ro dhì ni tímbar akódhì ni tà ka'ika'ì na. Adré akódhì ni kodzó, kògòró adrélé Rúbí Taní longó, adrészó Gíká ni tà tadhá, adrészó àzí bhàle í drígá dhì ni 'o kitswálé tití (2:2; 4:2, 5). Adré kpà tàá dhì, Tímòtéyò kàdré kizà ka'ì nyàle ngóró sòdá doro Yésu Krísto àdhya tíni (1:8; 2:3; 4:5).

Pólò adrè Tímòtéyò ni bí se, kàdréró áyi likí kúlí tàko ìndì tití tàko kì tà sè, ìndì káyi azaaza adrébhá móndí kì drì kizá dhì kì tà sè (2:14-18; 2:23; 4:4). Kàdré dì be trôle Gíká ni Kúlí rú, ìndì Gíká ni tà tadhálé gyägya dhì i rú (1:13; 2:15; 3:14-17; 4:2).

Kùdù ro dhì, Pólò adrè tàá dhì, Tímòtéyò kàdré tà í dré nòle Pólò rú dhì kì lebè: tà dré tadhálé dhì i, akódhì ni atsima, akódhì ni tà ka'ika'ì, akódhì ni togó vwàvwà, akódhì ni lèle, akódhì ni togó tsìma, tsàle kizà dré nyàle dhì i (1:13; 3:10-11).

Tà kàdrìkàdrì wárágà kònìdhì léna dhì kì atìma

- 1) Pólò ni mòdo fèma (1:1-2)
- 2) Tímòtéyò ni kodzoma àzí bhàle akódhì drígá dhì ni 'o dhì (1:3–2:13)
- 3) Tímòtéyò ni drì tama (2:14–4:5)
- 4) Tà nòle Pólò rú dhì i (4:6-18)
- 5) Mòdo kùdù (4:19-22)

¹ Ma, Pólò, Yésu Krísto ní àpóstolò, má adré wárágà kònìdhì ní tisì ma. Gìká bhà ma adrélè àpóstolò ro ngóró í dré lèle dhi tíni, má kàdréró lídrì dré lazilé Yésu Krísto na dhi ní tà longó móndí i dré be dhi bvó. ² Má adré tisiá mi, Tímòtéyò, áma mvá má dré lèle tò dhi dré. Gìká àma kí Atá i àma kí Mírì Yésu Krísto be dhi i kòbhà àyi kí togó taní mí rú, i kòbhà ámi kizà, ìndì i kofè tà kìdríkìdrí mí dré!

Pólò kodzó Tímòtéyò àzí bhàle akódhi drígá dhi ní 'o togó wáyi sè

³ Má adré àwoyà ta Gìká dré ámi tà sè. Gìká nda Gìká má dré adrészò tà ní ní 'o togó lolo sè ngóró áma tábhí i dré tá 'ole dhi tíni dhi 'í. Má dré adrérà'a tà zi akódhi tí dhi 'á dhi, má adré ámi tà kisù kítú be ìndì ngátsi be landè àko ró. ⁴ Má kàdré ámi mìndra ní tà kisù dhi, ma lovó íbe tò ámi nòzo, áma togó kògaró arí sè bí be dhi bvó. ⁵ Má ní tâle dhi, mí adré Gìká ní ka'í togó wáyi sè dhi be, ngóró ámi dèdé Lòwísì dré tá ka'ile drídri dhi tíni, ìndì ámi andre Yùníkè dré kpà ka'ile dhi tíni. Má adré ka'íá dhi, mí kpà mína tà ka'íka'í lású be àyikya tíni dhi íbe mí léna. ⁶ Tà nda sè dhi, má adré ámi kodzó, mí kògòrò tà Gìká dré bhàle mí léna áyi togó taní sè, má dré drígá bhärà'a mí dri dhi 'á dhi ní 'o atsálé àtsi ró. ⁷ Tako ko, Tírf Gìká dré bhàle àma léna dhi adré àma kí togó 'o adrélè tìri ró ko. Be ró dhi, Tírf nda adré ína àma kí togó 'o gàle rìnyí sè bí ìndì lèle sè bí. Adré kpà àma kí 'o adrélè tà 'o tògyá sè.

⁸ Adré dí lèá dhi, mí kàdré kanyò ro àma kí Mírì ní tà longoma sè ko. Mí kàdré kpà kanyò ro ma, akódhi ní móndí 'ile bădzó lé dhi ní tà sè ko. Be ró dhi, mí kàdré mína kizà ka'í nyàle túmäní má be Rúbí Taní ní tà sè, rìnyí Gìká dré adrélè fèle dhi sè. ⁹ Gìká nda tîdrí àma, àma kí azízó adrélè móndyá lolo ína i ró dhi ní. 'O tá tà nda kònìni tà dóro mà dré 'ole dhi i sè ko. Be ró dhi, 'o tá kònìni ngóró í dré kisùle 'ole kínó lésè áyi togó taní sè dhi tíni. Bvò ní bhàma kandrá dhi, kisù tá áyi togó taní tadhálé àma dré Yésu Krísto na. ¹⁰ Dí nyànomvá dhi, tadhá áyi togó taní nda àma dré Yésu Krísto àma kí tîdrílépi dhi ní atsama sè dre. Akódhi nda 'o dràdrà ní rìnyí akílé gò, láti adrészò lídrì kóná vésè kólyá dhi ní kisú ásà dhi ní tadházó ngádra 'á Rúbí Taní sè. ¹¹ Rúbí Taní nda ní tà sè dhi, Gìká bhà ma adrélè

áyi tà longolépi ró, àpóstolò ro, ìndì áyi tà tadhálépi ró.¹² Tà nda sè dhì, má adré kizà nya kòdhì tíni. Dì, ma mána kanyò àko, má dré nile má ka'ì àdhì 'ì ya dhì be dhì sè. Má adré kpà ka'ìa dhì, akódhì nda rìnyí ñbe kítswázó tà í dré bhàle má drígá dhì ni likí tsàle kítú tábvo tazo dhì tú.^a

¹³ Mí kàdré tà má dré tadhálé gyägya mí dré yìle dhì kì lebè kòdhya, adrészò trôle ámi tà ka'ìka'ì rú, ìndì lèle Yésu Krísto na dhì rú. ¹⁴ Mí kàdré tà doro bhàle mí drígá dhì ni likí, Tírí Lólo adrélépi adrélé mí léna dhì ni rìnyí sè.

¹⁵ Ngóró mí dré nile be dhì tíni dhì, móndyá ka'ìbhá tití angábhá bvò Àsíyà àdhya lésè dhì ì tayí ma adrélé kalóma. Àyi nda i kòfalé dhì, Fìgélò i Èrémògénè be. ¹⁶ Dì, Míri kòtadhá áyi togó doro móndyá tití Ònèsiforò ni dzó na dhì i dré, dré áma togó tindrile rä dhì sè, ìndì dré tá adrélé kanyò ro áma nyìrà kì tà sè ko dhì sè. ¹⁷ Lókyá akódhì nda dré atsázó Rómà 'a dhì sè dhì, ndà tá ma lovó sè gó áma kisúzó. ¹⁸ Dì Míri kòtadhá áyi togó doro akódhì dré kítú tábvo tazo dhì tú. Mí ni akódhì ndà tá láti áma ledézó má dré tá adrérà'a Èfésò na dhì 'á ngíni ya dhì be.

2

Sòdá doro Yésu Krísto àdhya

¹ Dì áma mvá, mí kàdré rìnyi ró Gìká ni togó taní bhàle mí rú Yésu Krísto na dhì sè. ² Tà mí dré yìle má tí móndí bì dhì i kandrá dhì i, mí kàdré tà nda kì tadhá tayílé móndí mí dré kítswálé ka'ile dhì i dré, àyi nda i kòkítswáró kpà tà nda kì tadhá móndí àruka i dré be dhì bvó. ³ Mí kàdré kizà ka'ì nyàle túmání má be, ngóró sòdá doro Yésu Krísto àdhya tíni. ⁴ Dhya adrélépi sòdá àzí 'o dhì adré ína mi bhe tà bvò kòndì àdhya i dri ko, i kòkítswáró áyi kàdrì áyi bhàlepi àzí nda mi dhì ni togó 'o kínílé be dhì bvó. ⁵ Kòdhì ñbe dhì, dhya adrélépi angú ra dhì kítswá ína làgí kisú ko, kàdré angú nda ni ra ngóró angú ni tolí dré adrélé taled dhì tíni ko

---

^a1:12 À kítswá kpà kúlí tísile Gìríkì ti sè kònì kì ladzá kònìnì: «...akódhì nda rìnyí ñbe kítswázó tà má dré bhàle í drígá dhì ni likí tsàle kítú tábvo tazo dhì tú.»

dhi.⁶ Adré kpà lèá dhi, dhya áyi fèlepi amvú 'a dhi kòkisú rè zyà lanyá lokólé drìdrì dhi nì.⁷ Lè mí kàdré tà má dré adrélé tâle kòdhi kì kisù doro gò, Míri kòféró mí dré tògyá tà nda kì àndu nìzo tití.

⁸ Mí kàdré Yésu Krísto angálépi Dàwídì nì súrú lésè, ngàlepi kpà dràdrà 'ásè dhi nì tà kisù kòdhya, ngóró Rúbí Tanì má dré adrélé longólé dhi dré adrélé tâle dhi tíni.⁹ Rúbí Tanì nda nì tà sè dhi, má adré kizà nya, tsàle byá áma 'frà'a nyìrì sè drìkònzi líyí tíni dhi 'á. Di, à kitswá Gìká nì kúlí 'i nyìrì sè bwà ko.¹⁰ Ásà dhi, má adré tà tití dhi kì mvo móndyá Gìká dré zìle dhi kì tà sè, ì kòkisúrò kpà lìdrì kóná vésè kólyá dhi mìlanzìlanzì be Yésu Krísto na be dhi bvó.

¹¹ Kúlí kònì i, kúlí kitswálé ka'ile dhi 'i:

Mà kòdrà túmäní Yésu be dhi,
mà nì kókpà adré lìdrì ìbe túmäní akódhi be.

¹² Mà kàdré togó tsì kizà na dhi,
mà nì kókpà òpì nya túmäní akódhi be.

Mà kògà akódhi dhi,
akódhi nì kókpà àma kì ga.

¹³ Mà kàdré móndí kitswábhá adrélé ka'ile dhi 'i ko dhi,
akódhi ngbú dhya kitswálépi adrélé ka'ile togó wáyi sè dhi 'i,
tàko ko, akódhi kitswá ína áyi tändi nì ga ko.

Gìká nì àzí 'òlepi dré kitswálé ka'ile dhi

¹⁴ Lè mí kàdré tà nda kòdhi kì 'o agálé móndyá ka'ibhá dhi i léna. Mí kàdré kpà àyi kì kodzó Gìká kandrá, ì kàdréró tà kayí àyi kòfalésè kúlí kì tà dri ko. Tà kayikayi lású be kònìnì dhi kitswá tà doro 'o àlomvá ko. Be ró dhi, adré ína móndyá adrébhá tà nda kì yi dhi kì drì kizá.¹⁵ Mí kàdré tà tití dhi kì 'o kitswázó ámì fe Gìká dré ngóró móndí dré kitswálé ka'ile dhi ró. Mí kàdré kpà akódhi nì àzí 'o kanyò àko, adrészó akódhi nì kúlí tà báti àdhya nì tadhá gyágga.¹⁶ Mí kàdré kúlí tàko adrébhá lìndrì fe Gìká dré ko dhi kì ga. Tàko ko, móndyá adrébhá kúlí ta kònìnì dhi ì adré àyikya vwàle Gìká nì tà rúsè vwàvwà.¹⁷ Àyi kì tà tadhálé dhi ì adré móndí kì 'o kònzi, ngóró làzí dré adrélé atsílé rúbhá nya dhi tíni. Àyi nda i

kòfalé dhi, ìmènayò i Filétò be.¹⁸ Àyì nda i ku láti tà báti àdhya 'ásè dre. Ì adré tàá dhi, ngangà dràdrà 'ásè dhi ni tà lavú dre. Ì adré di móndí àruka ki tà ka'ika'i kizá ásà.¹⁹ Tágba kònini dhi, dzópá Gìká dré bhale dhi adré ína áyì totó tätä. À tísì kúlí kònì i dzópá nda rú kòdhya: «Mírì nì móndyá adrébhá ína ró dhi i be,»^b ìndì «Lè móndyá tití adrébhá tàá dhi, àyì móndí Mírì àdhya 'i dhi, i kòtayì tà kònzi 'òma.»

²⁰ Dzó kàdrì dhi léna dhi, ngá ledélé óró sè ìndì àrezá sè dhi i be, túmání ngá ledélé fa sè ìndì kìní sè dhi ibe. Ngá ledélé óró sè ìndì àrezá sè nda i ngá adrészó tà 'o ásà lindrì sè dhi 'i. Ngá àruka nda i kó ngá adrészó tà 'o ásà lindrì àko dhi 'i.²¹ Dhya ángùdhi áyì temvélépi tàkonzì tití i lésè dhi ni adré ngá adrészó tà 'o ásà lindrì sè dhi 'i. Akódhi nda fè i adrélé lólo Mírì dré kítswázó tà dóro 'o i sè. Akódhi gànzi ró tà dóro tití dhi ki 'o.

²² Lè mí kàdré lapálé lovó kònzi kàdhúrà kya i sílésè. Mí kàdré láti nda adrészó tà gyägya 'o, adrészó Gìká ni ka'i togó wäyi sè, adrészó ámi lèle tadhá, adrészó tà kídríkídrí bha móndí i kòfalé. Mí kàdré tà nda ki 'o túmání móndyá tití adrébhá liyílé Mírì rú togó lólo sè dhi ibe.²³ Mí kàdré káyi azaaza ró ìndì tògyá àko dhi ki ga. Tako ko, mí nì tâle dhi, tà nda i adré móndí ki 'o lawàle àyì kòfalésè dhi be.²⁴ Adré lèá dhi, màrabà Mírì àdhya kàdré lawàle móndí ibe ko. Be ró dhi, kàdré ína áyì togó dóro tadhá móndyá tití i véna. Kònì adrélé tà tadhá dóro dhi be. Kàdré kpà tà mvo togó vwàvwà sè.²⁵ Kàdré móndyá adrébhá ligílé i rú dhi ki lotó togó yàyà sè. Àdhi ni nì, Gìká ni láti fe àyì dré àyì ki togó ladzázó gò, tà báti nizo dhi.²⁶ Ì kò'o kònini dhi, i ni go tà ni kisùle dóro gò, i dré lapázó bă Dzáborò dré tapélé àyì dré dhi sílésè. Àngyá ko, akódhi nda ru tá àyì, àyì ki 'òzo tà i dré lèle i kò'o dhi ki 'o.

3

Tà lókyá kùdù àdhya i

---

^b2:19 À kònò Ngá nàma 16:5.

¹ Lè mí kònì tà kònìdhì dòro: Lókyá kùdù sè dhì, tà kòkóròko lavúlé dhì kí dra atsá. ² Tàko ko, móndí kí adré àyi kí tändi kí le kòdhya. Ì ní adré làfa lovó bha, adrészó àyi kí afà, adrélé drìkàdrì ro. Ì ní adré Gìká ní lodhá, adrészó ligílé àyi kí tibhá i rú, adrészó àwoyà ni tâle ko, adrészó tà lolo ató àyi pálé. ³ Ì ní adré lèle àko, adrészó móndí kí tàkonzì tri ko, adrészó móndí kí rú ta kònzi. Ì kitswá àyi kí tändi kí lovó mvo ko, adrészó tà 'o kà'wá àtrá kya tíni, adrészó tà dòro ga. ⁴ Ì ní adré móndí kí lefè kàribhá i drígá, adrészó tà 'o swà ro, adrészó àyi kí tà bha kuru, adrészó àyi kí tändi kí lovó le Gìká ní lavú. ⁵ Ì ní su ngóró móndí adrébhá trôle Gìká ní tà rú dhì i tíni. Dì, ì ní àyikya Gìká ní rìnyí gágà. Mí kàdré dì ru su móndyá làsú be kònini dhì fbe ko.

⁶ Àyi nda kí àruka ì adré tifílé dzó i 'ásè túrúpfú sè, adrélé tòkó kitswálé litílé mbèlè dhì kí lití. Tàko ko, tòkó nda ì ga àyikya tàkonzì sè bì gò, ì dré adrészó tatsílé lovó kònzi twátwa dhì kí 'obe. ⁷ Ì adré ngbú tà nda nile, dì, ì kitswá àyikya tà bàti ni ka'ile bwà ko. ⁸ Móndyá nda ì adré ligílé tà bàti rú, ngóró Yánè i Yàmbérè be dhì ì dré tá ligílé Mósè rú dhì tíni. ^c Àyi kí tà kisùkisù abíabí gò, àyi kí tà ka'ika'ì dré atsázó tà tâko ró. ⁹ Dì, ì kitswá àyikya góle lìle drìdrì ko. Tàko ko, à ní àyi kí azaaza no ngádra 'á, ngóró Yánè kya Yàmbérè be dhì tíni.

Tímòtéyò ní drì tâma

¹⁰ Dì, mí ró dhì, mí lebè mína ma, tà má dré tadhálé dhì kí nízo dòro dre. Mí ní kpà áma atsima, tà má dré lèle 'ole dhì, áma tà ka'ika'ì, áma togó vwàvwà, áma lèle, áma togó tsìma, ¹¹ áma mí pfòma, ìndì kizà tití má dré nyale dhì i be. Mí ní kpà tà atsábhá má rú gó áma mí pfòzo Àtiyòkíyà na, Ìkòníyò na, ìndì Lìsítrà na dhì i be. Dì, Míri apá ína ma tà tití nda i lésè. ^d ¹² Tà bàti ró dhì, à ní móndyá tití adrébhá lèá trôle Gìká ní tà rú Yésu Krísto na dhì kí mí pfo. ¹³ Dì, móndyá kònzi adrébhá móndí kí lití dhì kí adré vélé tàkonzì 'o lìzo ába drìdrì. Ì ní adré móndí kí lití, adrészó kpà àyi kí tayí adrélé litílé.

^c3:8 «Yánè i Yàmbérè be» kònì i rú Yúdà ànzì ì dré tá fèle Èzèpétò ní kódzogó i dré dhì 'i. À kònò Pfòma 7:11, 22.

^d3:11 À kònò Tà 'ole dhì i 13; 14.

¹⁴ Dì, mì ró dhì, mí kàdré mína tròle tà mí dré yìle gò ka'ízoá bàti dhì i rú. Tàko ko, mí nì, mí yi tá tà nda i àdhibhá i tí ya dhì be. ¹⁵ Kòdhì fbe dhì, kìdhólé ámi anzì lésè dhì, mí nì Gìká ni Kúlí lólo dhì doro. Kúlí nda ni kítswá tògyá fe mí dré adrízó ásà, mí dré Yésu Krísto ni ka'ile dhì sè. ¹⁶ Tàko ko, tà tití tisìle Gìká ni Kúlí na dhì i apfò akódhì ni tändi sílésè. Tà tisìle nda i doro adrészó móndí ki tadhá, adrészó àyì ki tàkonzì tadhá àyì dré, adrészó àyì ki lotó, adrészó àyì ki kodzó adrélé atsílé tà gyägya na, ¹⁷ móndyá Gìká àdhya i kòkítswáró tití, adrélé kpà gànzi ró tà doro tití dhì ki 'o.

4

¹ Má adré ámi kodzó Gìká mìlésè iñdì Yésu Krísto mìlésè. Yésu nda dhya dra móndyá tití lídrì ro iñdì dràbhá dre dhì ki tàbvó tålepi, i dré dra agòrà àyì Òpì na dhì 'á dhì 'i. ² Mí kàdré Gìká ni kúlí longó móndí i dré, kàdré gba lókyá doro sè yà, kó ngalè lókyá kònzi sè yà dhì. Mí kàdré móndí ki tàkonzì tadhá àyì dré, adrészó àyì ki lotó, adrészó àyì ki kodzó togó vwàvwà sè iñdì tà tadhálé gyägya dhì i sè. ³ Tàko ko, lókyá adrélépi alìle dhì sè dhì, móndí ki Gìká ni tà tadhálé gyägya dhì ki ga. I ni tà tadhábhá bì dhì ki kímó àyì làgásè, adrélé tà i dré adrélé lèle yìle dhì ki tadhá, i kòkítswáró àyì ki tändi ki lovó 'o be dhì bvó. ⁴ I kítswá àyì ki bíbhálé ga tà báti véna ko. Be ró dhì, i ni àyìkya àyì ki bíbhálé ga tití tàko i véna. ⁵ Dì, mì ró dhì, mí kàdré mína ámi tà kísùle dhì ki likí tà tití i sè. Mí kàdré kizà ka'í nyàle, adrészó Rúbí Taní longó, adrészó àzí Gìká dré bhàle mí drígá dhì ni 'o kítswálé tití.

⁶ Tàko ko, ma ró dhì, má fè áma lídrì wáyi Gìká dré mòbòmà ro dre. Lókyá má dré dra lìzo dhì atsá kpà ànyì dre. ⁷ Má bhu mána àdzú doro, angú ràzo tsàle kùdù ni na dre. Má su áma tà ka'ika'í rú. ⁸ Dì nyànomvá dhì, à zù kùlá tà gyägya àdhya adrélé áma letè. Dì Mírì dra móndí ki tàbvó tålepi gyägya dhì ni kùlá nda ni afè má dré, kítú tàbvó tåzo dhì tú dhì nì. A kítswá fèá ngbà 'í má dré kalóma ko. A ni kókpà fèá móndyá tití adrébhá àyì agòma letè lovó sè dhì i dré.

Pólò ní kúlí kùdù

⁹ Mí kò'o tà tití dhì i alìzo má vélé mbèlè. ¹⁰ Tàko ko, Démà lè tá ína tà bvò kòndì àdhya i tò gò, áma tayízó adrélé kalóma, lìzo Tèsàlòníkè na. Kùrèsekè lì ína Gàlàtífyà na, ìndì Títò lì ína Dàlámàtífyà na. ¹¹ Tayí ngbà 'í Lükà kònwa má làga kòdhya. Di mí kàdrì Márokò alìzo akódhì be. Tàko ko, akódhì nda ní kitswá drígá bha má vélé àzí sè. ¹² Má mù Tìkíkò Èfésò na. ¹³ Mí dré adrérà'a 'ole alìle dhì 'á dhì, mí kàdó kótì má dré tayílé Kàrúpò véna Trówà na dhì alìzo ába be. Mí kàlì kpà áma búkù fíbe, lavúlé dhì, búkù kíní sè dhì i.

¹⁴ Àlìgìzandrè adrélépi tóká líyí ro dhì 'o ma kònzi lavúlé. Míri ní tà logó akódhì dré tà dré 'ole dhì i tí dhì nì. ¹⁵ Mí kòlikí mína mi akódhì sè. Àngyá ko, akódhì lígí àma fíbe kúlí mà dré adrélé longolé dhì kí tà sè tà tändì ró.

¹⁶ À dré tá adrérà'a áma tàbvó ta vésè ní àlo sè dhì 'á dhì, dhya àlo alìlepi áyi totó má làga dhì tá yókódhó. Móndyá tití dhì i tayí ma adrélé kalóma. Gìká kòbhà tà nda àyi rú ko! ¹⁷ Di, Míri totó tá ína i má làga rìnyí afè má dré áyi kúlí longózó ngádra 'á dhì nì, móndyá tití súrú twá ro dhì i kòyiró be dhì bvó. Di Gìká apá ma kàmì sílésè nì. ¹⁸ Bàti, Míri ní áma apá tà kònzi tití 'ole má rú dhì i lésè gò, áma 'òzo fíle líná áyi Òpì bhù àdhya léna. Rúku kàdré akódhì dré kóná vésè kólyá! Kàdré kònìnì.

Mòdo kùdù

¹⁹ Mí fè mòdo Pìrisíkà i dré Àkílà be, ìndì móndyá tití Ònèsifòrò ní dzó na dhì fíbe. ²⁰ Èrástò gò adrélé Kòrítò na. Má tayí Tròfímò drà ro Mìlétò na. ²¹ Mí 'o tà tití dhì i alìzo kònwa lókyá kídhì àdhya kandrá.

Yùbúlò i fè mòdo mí dré túmání Púdè, Línò, Kàlàwùdýà, ìndì àma kí adrúpi tití dhì fíbe.

²² Míri kàdré túmání mí be! Akódhì ní togó taní kàdré àmi fíbe tití!